

ÚVOD	5
PŘEDMLUVA K TŘETÍMU VYDÁNÍ	7

I. část

VLASTNOSTI ROZUMU

1. kapitola — Rozumové schopnosti

Pojem schopnosti	9
Rozumové schopnosti	13
Pojem inteligence	13
Problém základních rozumových schopností	17
Psychologická struktura rozumových schopností	25
Stupně výkonnosti rozumu	29
Oligofrenie neboli nedostatečně rozvinutá inteligence	30
Idiotismus	31
Imbecilita	32
Debilita	32
Málo inteligentní chování	34
Inteligentní chování	37
Vynikající inteligence	41
Míra inteligence a životní úspěch	46
Činitelé určující stupeň vývoje rozumových schopností	47
Psychologicko-sociologická koncepce rozvoje schopností	53
Výzkumy získávání zdánlivě vrozených schopností	53
Dva druhy schopností z hlediska geneze	57

2. kapitola — Metodologická kultura myšlení

Pojem kultury myšlení	65
Kultura myšlení a intelektuální schopnosti	67

Něteré prvky kultury myšlení	68
Činitelé brzdící rozvoj kultury myšlení	73
Závěrečné poznámky	80

II. část

PRÁCE ROZUMU

3. kapitola — Proces řešení problémů

Základní doména myšlení	81
Dva nejjednodušší způsoby řešení problémů	82
Fáze procesu řešení problémů	83
Umění objevovat problémy	84
Umění využívat informací a doplňovat je	86
Hlavní myšlenkové činnosti při procesu řešení	88
Dvojí funkce schémat	91
Jak správně zaměřit naše úsilí při řešení problému	93
Kladné a záporné působení návyků	94
Funkční fixace	99
Činitelé podporující využití zkušeností	100
Činitelé ztěžující využití zkušeností	102
Řešení problémů a city	105
Vědecké metody řešení problémů	106
„Psychologická strategie“ řešení problémů	110

4. kapitola — Psychologie tvůrčí práce

Co je tvůrčí činnost	123
Tvůrčí činnost, představitivost a myšlení	124
Podléhá tvůrčí činnost určitým zákonitostem?	126
Hlavní druhy tvůrčí práce	130
Psychologie technické tvůrčí činnosti	131
Vynálezce bytost neznámá	131
Proces práce na vynálezu	134
„Zásady vynalézání“	137
Chyby vynálezců a zlepšovatelů	140
Efektivní metody kolektivního vypracovávání zlepšovacích návrhů	142
Několik poznámek o procesu vědecké tvůrčí práce	146
Některé subjektivní podmínky tvůrčí činnosti	148
Tvůrčí produktivita a věk	149

III. část

VÝCHOVA ROZUMU

5. kapitola — Poznámky o školní výchově

Výchova myšlení v školních osnovách	152
Rozumová výchova v činnosti dnešní školy	154
Příklady velmi efektivní rozumové výchovy	163
Důsledky zastaralých pracovních metod naší školy	175
Vzrůst zájmu polských pedagogů o problematiku rozumové výchovy	179

6. kapitola — Podmínky a způsoby práce směřující k vytváření vlastního správného myšlení

Problém sebepoznání	181
Základní předpoklad	184
Tabletky pro genialitu	185
Hlavní metoda zvyšování efektivnosti myšlení	186
Problém transferu	188
Nejdůležitější směry myšlení	191
Jak dosáhnout praxe v pozorování	195
Podstata pozorovací schopnosti	195
Podmínky pozorovací schopnosti	198
Zásady cvičení pozorovací schopnosti	203
Je třeba brát si vzor od vynikajících odborníků	205
Co škola nedává	206
Moralizátoři vidí pouze část pravdy	207
Životopisy nám odhalují nedoceňovaná tajemství úspěchu	208
Způsob jednání vedoucí k mistrovství	211
Závěrečné praktické pokyny	213
Prohlubování metodologické kultury	214
Uvažování o správném myšlení a jednání	219
Některé typy problémů	221
ENCYKLOPEDICKÉ HESLO	223
O AUTOROVI	228
BIBLIOGRAFIE	229

